

6.7.2018

Ammattiliitto Pro: Esitys irtisanomissuojan heikennykseksi mielivaltainen

Hallituksen esitys työsopimuslain henkilöön liittyvän irtisanomisperusteiden muuttamisesta on lähetetty lausuntokierrokselle. Ammattiliitto Pron puheenjohtaja Jorma Malinen kritisoi esitystä, ja nostaa esiin esityksen kyseenalaiset työllisyysvaikutukset. Pro suhtautuu sen sijaan myönteisesti hallituksen päätökseen olla edistämässä tavoitettaan alle 30-vuotiaiden määräaikaisten työsuhteiden perusteiden muuttamisesta.

Ammattiliitto Pro suhtautuu kielteisesti hallituksen esitykseen irtisanomissuojan heikentämisestä. Lakiesityksen mukaan jatkossa alle 20 työntekijän yrityksissä irtisanomisperusteita heikennettäisiin niin, että työntantajalla olisi oikeus irtisanoa työntekijä nykyistä vähäisemmillä perusteilla. Pro vaatii, että hallitus ei vie esitystään eduskunnan käsiteltäväksi.

Hallituksen esityksen mukaan jatkossa irtisanomisperusteena pidettäisiin myös nykyistä vähäisempää työvelvoitteen laiminlyöntiä tai epäasiallista käyttäytymistä. Esityksen mukaan jatkossakin työntekijää tulee varoittaa ennen irtisanomista. Jatkossakaan alle 20 työntekijän yrityksissä sovellettava kevennetty irtisanomisperuste ei koskisi työsopimuslaissa säädettyjä kiellettyjä irtisanomisperusteita. Pron kanta on, että irtisanomisperusteiden muuttaminen esitetyllä tavalla lisäisi määräyksen tulkinnanvaraisuutta ja mahdollisten irtisanomisriitojen määrää. Hyvää lainsäädäntövalmistelua ei ole jättää määräyksen tulkintaa oikeuskäytännön varaan.

Esityksen positiiviset vaikutukset kyseenalaisia

Hallituksen esityksen vaikutukset talouteen ja työllisyyteen ovat kyseenalaisia esitykseen kirjattujen arvioiden mukaan. Arvioissa todetaan, että esityksellä voi olla ”jossakin määrin positiivinen vaikutus pienten yritysten työllistämiskynnykseen”, mutta samaan aikaan esityksen mukaan ”taloustieteellisen tutkimuksen perusteella toimet eivät nostaisi työllisyysastetta merkittävässä määrin”. Esityksen mukaan Suomessa henkilöperustainen irtisanomissuoja on tällä hetkellä eurooppalaisittain keskitasoa, ja kollektiivisen irtisanomisen suoja vuorostaan Euroopan alhaisimpia.

- Hallitus myy tätä esitystä työllisyysasteen kehittämisellä, mutta kuitenkin samaan aikaan esityksessä itsessään kyseenalaistetaan mahdolliset positiiviset vaikutukset. Vähän vaikea on ymmärtää, miksi taas pitää puskea väkisin eteenpäin esitystä, jonka tavoitteiden toteutumiseen ei edes lakiesityksen perusteluissa uskota, Ammattiliitto Pron puheenjohtaja **Jorma Malinen** toteaa.

- Esityksessä ei perustella pahemmin sitä, miksi henkilömäärä on rajattu juuri alle 20 henkeä työllistäviin yrityksiin. Mikroyritysten osalta on perusteltua pyrkiä etsimään keinoja madaltaa työllistämiskynnystä, mutta mielivaltainen rajaaminen alle 20 hengen yrityksiin asettaa lähinnä esteitä yritysten kasvulle ja heikentää yritysten houkuttelevuutta työnantajina, Malinen jatkaa.

Myötämääräämisoikeus Suomeen

Ammattiliitto Pro katsoo, että mahdollisten irtisanomissuojan heikennysten yhteydessä tulee Suomessa ottaa käyttöön työntekijöiden myötämääräämisoikeus. Myötämääräämisoikeus tarkoittaisi sitä, että riitatilanteissa asiaa tulkitaan työntekijän edun mukaan siihen saakka, kunnes riidan käsittely on saatu tuomioistuimessa päätökseen. Vastaava käytäntö on käytössä Ruotsissa.

6.7.2018

- Myötämääräämisoikeus estäisi perusteettomat irtisanomiset, kun työnantajalla olisi intressi pyrkiä ratkaisemaan kiistat ilman asioiden riitauttamista. Myötämääräämisoikeus ei sinällään luo ylimääräisiä esteitä irtisanomisille väärinkäytösten tapahtuessa, vaan se turvaisi heikomman osapuolen asemaa kiistatilanteissa, Malinen kertoo.

Alle 30-vuotiaiden määräaikaisuuksien muutoksista luopuminen tervetullutta

- Kiitosta kuuluu antaa, kun sen paikka on. Hallituksen päätös luopua esityksestä heikentää alle 30-vuotiaiden asemaa työmarkkinoilla määräaikaisuuksien muutosten osalta on oikea päätös, Malinen toteaa.

- On tervetullutta, että hallitus on kuullut kansalaisyhteiskunnasta noussutta voimakasta kritiikkiä esitystä kohtaan ja tehnyt oikeat johtopäätökset, Malinen jatkaa.

Lisätietoja: Jorma Malinen, puheenjohtaja, 050 576 0389